

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@anwb.nl>
Date: Tuesday, June 17, 2025, 1:55 PM
To: "5.1.2.e@tweedekamer.nl" <5.1.2.e@tweedekamer.nl>
Subject: Oproep verruimen kaders Waddenveren

Attachments:

2025-06-17 Oproep Veerpontencoalitie aan Kamercommissie IenW - PvE concessie Waddenveren.pdf

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e@anwb.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte Leden van de Vaste Kamercommissie IenW,
Graag vraag ik als voorzitter van de Veerpontencoalitie uw aandacht voor bijgaande brief inzake het Ontwerp Programma van Eisen concessie Waddenveren.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e [@anwb.nl](#)

Wassenaarseweg 220 | 2596 EC Den Haag
Postbus 93200 | 2509 BA Den Haag

Disclaimer

ANWB B.V. is gevestigd te 's-Gravenhage en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 27157000. E-mail wordt door ANWB niet gebruikt voor het aangaan van externe verplichtingen.

Deze e-mail is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n). Indien deze e-mail onverhoopt niet voor u is bestemd dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afzender en daarna het bericht te vernietigen. Deze e-mail mag niet worden doorgestuurd, openbaar gemaakt of verveelvoudigd worden zonder de toestemming van de afzender.

ANWB betracht grote zorgvuldigheid bij het verzenden van e-mails. ANWB kan echter niet garanderen dat deze e-mail juist, volledig, tijdig en virusvrij wordt overgebracht. In een dergelijk geval is ANWB op geen enkele wijze aansprakelijk voor enige schade, direct dan wel indirect, in welke vorm dan ook.

Aan: Leden Vaste Kamercommissie Infrastructuur en Waterstaat

CC:

Minister van Infrastructuur en Waterstaat
 GS van de provincies Groningen en Fryslân
 Overleg Wadden Beraad (incl. Toeristisch-OBW)
 Samenwerkingsverband De Waddeneilanden
 Vereniging van Waddenzeegemeenten

Den Haag, 17 juni 2025

Betreft: Oproep verruimen kaders Waddenveren

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie IenW,

Onlangs is het Ontwerp Programma van Eisen (ontwerp-PvE) voor de Waddenveren verschenen. Wij hechten grote waarde aan de doelen in het ontwerp-PvE. Over alle vereisten en opgenomen procedures valt veel te zeggen. Ook in positieve zin. Verschillende deelnemers aan de landelijke Veerpontencoalitie (VPC)¹ zullen binnenkort tijdens de consultatiefase een zienswijze indienen.

Wij zien echter twee belangrijke verbeterpunten waar uw Kamer aan zet is. Wij doen allereerst een beroep op u om bij de minister aan te dringen op verruiming van de financiële kaders om betaalbaarheid en voldoende bereikbaarheid te kunnen borgen. Ten tweede is het noodzakelijk om de positie van de decentrale overheden en consumentenorganisaties (t.b.v. eilandbewoners en bezoekers) in de relatie tot de toekomstige vervoerder en tot het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) te versterken. Hetzelfde geldt voor de positie van de toekomstige vervoerder ten opzichte van het ministerie. Zo kan worden voorkomen dat IenW toch tussen de partijen komt te staan. Wij lichten deze punten hieronder toe.

¹ De Veerpontencoalitie wordt gevormd door ANWB, Fietsersbond, Fietsplatform, ROVER, Vereniging Vrienden van de Veerponten, Vereniging van Wandelaars TeVoet, Wandelnet, Wielersportbond NFU.

1. Ruimere financiële kaders voor betaalbaarheid en bereikbaarheid

De verwijzing naar de uitgangspunten in de Nota van Uitgangspunten in het ontwerp-PvE laat ruimte voor beperkingen van de eisen tijdens het gunningsproces. Ook wordt gesteld dat de nieuwe concessie budget neutraal moet zijn. Dit vinden wij zorgelijk. Bewoners, bezoekers en ondernemers zijn voor het vervoer van en naar de eilanden volledig afhankelijk van deze veerverbindingen. Het PvE zou daarom de absolute ondergrens moeten vastleggen zowel wat betreft betaalbaarheid als wat betreft bereikbaarheid. Wij vragen daarom het uitgangspunt dat de nieuwe concessie budgettair neutraal moet zijn los te laten, de ruimte om de eisen af te zwakken tijdens het gunningsproces te schrappen en de eisen ten aanzien van betaalbaarheid en bereikbaarheid aan te scherpen.

Voor betaalbaarheid vragen wij naast bescherming van de prijs voor losse retourtickets ook bescherming van de voor de betaalbaarheid cruciale tarieven voor frequente reizigers, bewoners én bezoekers, bijvoorbeeld vergelijkbaar met de wijze waarop bescherming van het trajectabonnement is opgenomen in de hoofdrailnetconcessie. Ook het tarief voor fietsvervoer en voor parkeren aan de wal dient beschermd te worden. Er is immers voor reizigers van en naar de eilanden geen alternatief.

Voor bereikbaarheid vragen wij u aan te dringen op het uitbreiden van de minimale dienstregeling in de avonduren. Er zou tenminste een aankomst moeten zijn rond 23 uur in de avond op de Waddeneilanden en een laatste vertrek rond 22.00 uur zeker in het toeristisch hoogseizoen (mei t/m september). Dit geeft eilanders meer mogelijkheden voor hun werkzaamheden op de vaste wal of voor het inplannen van een ziekenhuisbezoek. Daarnaast zal een latere vertrektijd vanaf de Waddeneilanden een bezoek voor toeristen veel aantrekkelijker maken. Ter illustratie: op dit moment is de laatste vertrektijd vanaf Ameland in juni al om 18:30 uur. Dat is extreem vroeg voor een toeristische hotspot.

Wij beseffen dat dit mogelijk extra ruimte vraagt op de begroting van lenW. Dit is echter gerechtvaardigd. Buiten de Waddeneilanden is elke gemeente in Nederland per auto en fiets 24/7 bereikbaar. En op momenten dat er geen OV is, is er altijd nog een taxi. De Waddeneilanden zijn afhankelijk van de veerdiensten. Dat er beperkingen zitten aan de bereikbaarheid van eilanden begrijpt iedereen. De huidige bereikbaarheid van de Waddeneilanden is echter onder het maatschappelijk gewenste niveau en wij achten met het ontwerp-PvE het risico groot dat ook de betaalbaarheid in het gedrang zal komen omdat dit vrijwel de enige andere knop is waar de vervoerder aan kan draaien. Wij merken daarbij op dat reguliere busdiensten in het openbaar vervoer ook worden gesubsidieerd.

2. Onafhankelijke arbitragevoorziening

Het ministerie stelt in de Nota van Uitgangspunten niet tussen de partijen te willen staan. Wij zien dat niet terug in het PvE. Het recente verleden bewijst de noodzaak hiervan. Op aangeven van de concessiehouder werd een gewijzigde dienstregeling naar Ameland door het ministerie goedgekeurd zonder consultatie van decentrale overheden en consumentenorganisaties. Gezien de afhankelijkheid van reizigers en bewoners van de veerverbindingen is sowieso een sterke positie van decentrale overheden en consumentenorganisaties van belang. Een vrijblijvende adviesrol zonder escalatiemechanisme zoals bij regulier openbaar vervoer geldt is hiervoor niet voldoende.

Wij vragen u daarom bij de minister of diens (tijdelijke) vervanger aan te dringen om een onafhankelijke arbitragevoorziening in te voeren voor beslechting van conflicten tussen de concessiehouder en decentrale overheden en/of consumentenorganisaties over de uitvoering van de concessie. Dit voorkomt dat lenW als concessieverlener zich in dit soort conflicten hoeft te mengen. Wij vragen deze arbitragevoorziening ook te laten gelden voor conflicten tussen Rijkswaterstaat of het Rijks Vastgoed Bedrijf aan de ene kant en decentrale overheden, consumentenorganisaties en/of de concessiehouder aan de andere kant ten aanzien van het onderhoud en beheer van de vaargeul, terminals en aanleginrichtingen. Dit voorkomt dat het ministerie te maken krijgt met een

belangenconflict vanuit haar verschillende rollen. Het ministerie kan zelf conflicten voorkomen door haar rol op sterkte samenwerkingsbasis met decentrale overheden en consumentenorganisaties op te pakken.

Om de duurzame, goede én betaalbare bereikbaarheid van de waddenveren veilig te stellen en zoveel mogelijk duidelijkheid te verlenen voor het concessieproces verzoeken wij u onze brief met spoed te behandelen. Uiteraard zijn wij beschikbaar voor nadere toelichting.

Namens de Veerpontencoalitie,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e